

**„Informacja na temat działalności Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień
Sosnowieckiego Szpitala Miejskiego sp. z o.o. w restrukturyzacji”
- dane za pierwsze półrocze roku 2024 -**

**- na posiedzenie Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Rady Miejskiej w Sosnowcu,
w dniu 05.12.2024 roku**

W Sosnowieckim Szpitalu Miejskim sp. z o.o. w restrukturyzacji, w ramach obecnie funkcjonującej struktury działa Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień, w zakresie którego funkcjonują:

- Oddział Dzienny Leczenia Uzależnień,
- Poradnia Psychoterapii i Leczenia Uzależnienia od Alkoholu,
- Poradnia Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży.

Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień, w ramach swojej statutowej działalności sukcesywnie realizuje wszystkie świadczenia z zakresu ochrony zdrowia psychicznego. Poprzez wdrożony model i sposób udzielania świadczeń gwarantuje też właściwą ochronę osób zmagających z zaburzeniami psychicznymi. Centrum czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 19.00, a jego siedziba mieści się w placówce położonej przy ul. Szpitalnej 1. Zapisy na terapię odbywają się poprzez kontakt telefoniczny lub osobisty z rejestracją. Termin czekania na pierwszą wizytę jest w dużym stopniu uzależniony od preferencji pacjenta co do pory dnia jaką chce i może przeznaczyć na sesję. Najbardziej oblegane są godziny popołudniowe, w związku z tym okres oczekiwania na leczenie w takim przedziale godzinowym, aktualnie wynosi od 4 do 6 tygodni. Jednak przy dowolnych godzinach, czas skraca się do dwóch tygodni.

Codzienna aktywność Centrum, koordynowana jest przez Kierownika, któremu towarzyszy grupa wykwalifikowanych specjalistów w tym: lekarze psychiatry, psychologzy, specjaliści psychoterapii uzależnień, instruktorzy terapii uzależnień, psychoterapeuci, oraz rejestratorki medyczne. Taka różnorodność specjalizacji pozwoliła na skompletowanie wieloprofilowego Zespołu, któremu wiedza, doświadczenie i ambicje posłużyły do udoskonalenia metod terapeutycznych, rozwoju, i co ważne, do dopasowania działań do misji "Szpitala Przyjaznego Pacjentowi i Jego Rodzinie", stąd koncepcja wdrożenia ustrukturalizowanego programu terapeutycznego, który respektuje indywidualne potrzeby pacjentów w tym chociażby system pracy zmianowej osób znajdujących się

w trakcie rehabilitacji. Do tego koncepcja rozszerzenia oferty, głównie o świadczenia dedykowane dzieciom i młodzieży, i dążenie do wdrożenia prekursorskiego programu. W następstwie czego CPiLU, jako jeden z 10 wyłonionych ośrodków w Polsce uzyskało akredytację Ministerstwa Zdrowia, na realizację programu pilotażowego terapii nadużywania technologii cyfrowych u dzieci i młodzieży wraz z programem wsparcia dla ich bliskich i rodzin. To poskutkowało rozwojem działalności, ale też spowodowało, że wyróżniamy się na tle ościennych placówek. Należy podkreślić, że już w pierwszej połowie bieżącego roku z pomocy Centrum Psychoterapii, skorzystało 1 259 pacjentów głównie z terenu całego Śląska i Zagłębia, w tym 753 mieszkańców Sosnowca i 506 spoza jego obszaru. Co więcej, wśród nich znaleźli się także pacjenci z województwa podkarpackiego, warmińsko – mazurskiego, świętokrzyskiego, czy wielkopolskiego.

Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień jest jednostką, która finansowana jest z kilku źródeł.

1. To kontrakt z NFZ, w ramach którego funkcjonuje:

- poradnia leczenia uzależnienia od alkoholu,
- pilotażowy program terapii nadużywania technologii cyfrowych u dzieci i młodzieży wraz z programem wsparcia dla ich bliskich i rodzin.

2. Dotacje wynikające z umowy zawartej z Gminą Sosnowiec na realizację dwóch zadań publicznych pn.

1. „Ja OK, Ty Ok. Profilaktyka zaburzeń osobowości adresowana do dzieci i młodzieży” – na podstawie umowy nr WZO/U/02/2024.
2. „Program zwiększania dostępności dla osób uzależnionych oraz wsparcia dla rodzin osób uzależnionych w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim sp. z o.o. w restrukturyzacji” - na podstawie umowy nr WZO/U/01/2024.

W ramach tych umów wykonywane są świadczenia, których realizacją zajmuje się:

- poradnia terapii uzależnienia od alkoholu,
- oddział dzienny leczenia uzależnień.

Poradnia Psychoterapii i Leczenia Uzależnienia od Alkoholu finansowana jest ze środków pochodzących z Narodowego Funduszu Zdrowia, zajmuje się pomocą osobom dorosłym uzależnionym od alkoholu, w tym osobom używającym alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, rodzinom osób uzależnionych, współuzależnionych czyli tzw. DDA (doroste dzieci

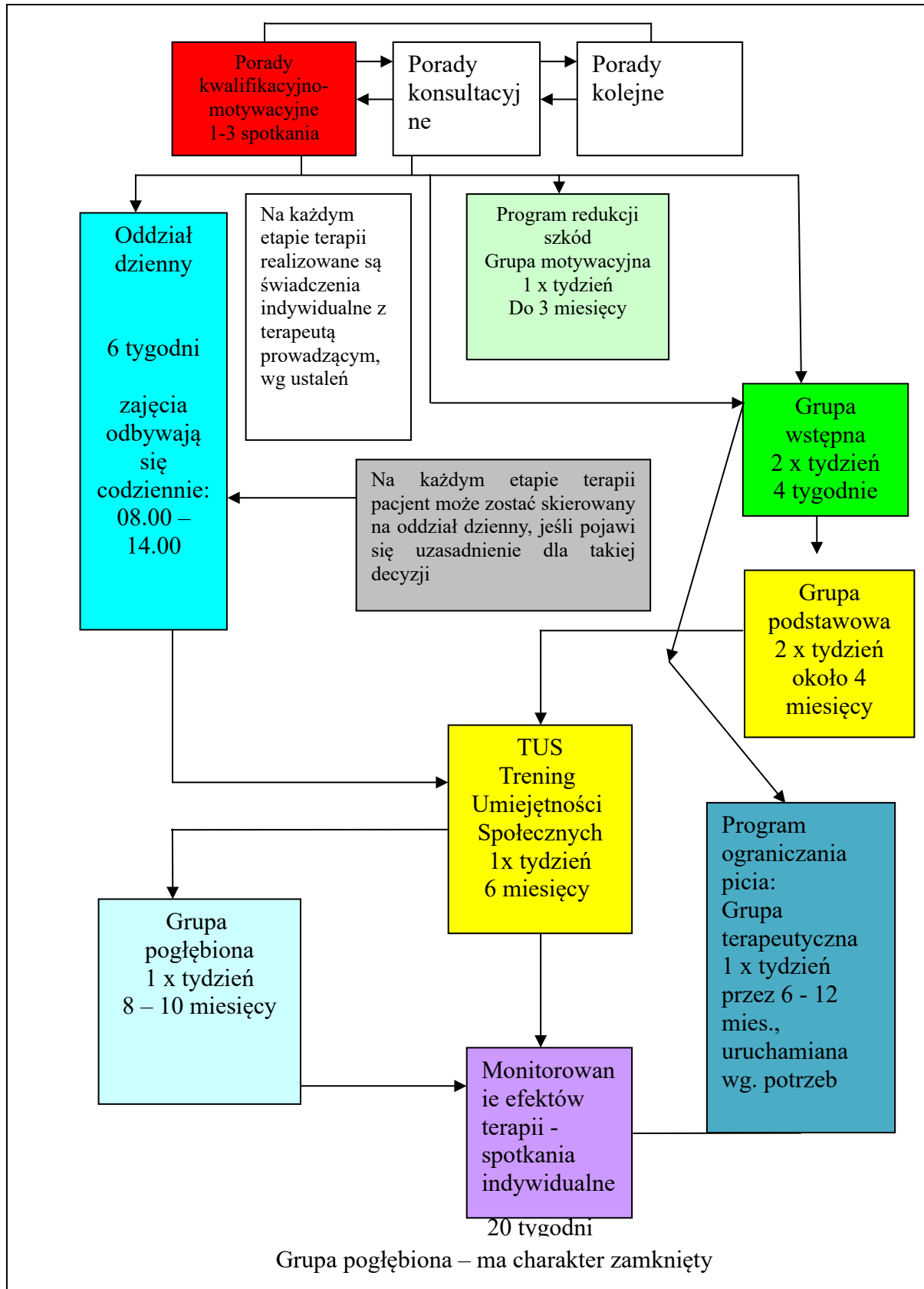
alkoholików). Do poradni nie jest wymagane skierowanie, a zapisy odbywają się osobiście bądź drogą rejestracji telefonicznej. Poradnia w pierwszej połowie br. przyjęła 728 pacjentów w tym: 371 osób z różnymi postaciami nadużywania substancji chemicznych, 90 pacjentów z uwagi na zaburzenia stresowe związane z funkcjonowaniem w otoczeniu osoby uzależnionej, a 196 z powodu dorastania w rodzinie z problemami uzależnienia, 18 osób z powodu uzależnienia behawioralnego – hazard, 63 osoby, które były w trakcie procesu diagnostycznego lub obserwacji klinicznej. Łącznie udzieliła 609 porad diagnostycznych, 414 porad lekarskich, 146 porad terapeutycznych. Przeprowadziła 1 249 terapii grupowych, 8 terapii dla par i 1 253 sesji psychoterapii indywidualnej.

Poradnia Psychoterapii i Leczenia Uzależnienia od Alkoholu finansowana jest też ze środków Gminy. realizuje również świadczenia będące elementem zawartej z Gminą Sosnowiec umowy w ramach, których udzieliła 1 552 porady kwalifikacyjno-motywacyjne, konsultacyjne, porady kolejne, a także przeprowadziła 136 sesji grupowych (około 1 300 świadczeń terapii grupowej), w tym sesji psychoedukacji prozdrowotnej i sesji wsparcia psychospołecznego.

Oddział Dzienny Leczenia Uzależnień finansowany ze środków Gminy

oferuje opiekę medyczną w obszarze pomiędzy leczeniem ambulatoryjnym a stacjonarnym. Udziela pomocy osobom uzależnionym od alkoholu lub/i innych substancji psychoaktywnych. Pracuje od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00 – 14.00. W trakcie leczenia pacjenci odbywają szereg konsultacji diagnostycznych, w tym psychiatrycznych, uczestniczą w sesjach psychoterapii indywidualnej, psychoedukacji i psychoterapii grupowej. W zależności od potrzeb i zaburzeń, otrzymują też wsparcie farmakologiczne. Na czas rekonwalescencji wystawiane jest zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy (L-4). Na oddział przyjmowane są osoby z ważnym skierowaniem wystawionym przez Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej, bądź Specjalistę z dziedziny Psychiatrii. W pierwszej połowie 2024 roku z pomocy oddziału skorzystało 33 pacjentów, z czego 21 osób ukończyło pełny, 6 tygodniowy proces leczenia. Wobec wszystkich pacjentów zastosowano proces pn. „Ambulatoryjny ustrukturalizowany program terapeutyczny”, którego główne założenia przedstawia poniższy schemat.

Schemat ambulatoryjnego ustrukturalizowanego programu terapeutycznego

Program dla dzieci „Ja OK, TY OK. Profilaktyka zaburzeń osobowości” finansowany ze środków Gminy Sosnowiec,

głównym założeniem programu jest wsparcie rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży, w sytuacji, gdzie obecne są czynniki ryzyka rozwoju zaburzeń osobowości, poprzez różnorodne oddziaływania terapeutyczne. Docelowymi adresatami terapii są dzieci i młodzież nadużywająca substancji psychoaktywnych oraz dzieci pochodzące ze środowisk zagrożonych uzależnieniem. W pierwszej połowie 2024 roku programem objęto 52 uczestników, z czego 15 osób to rodzice, a 37 to małeletni pacjenci. Udzielono też 153 porad kwalifikacyjno–motywacyjnych konsultacyjnych, porad kolejnych.

Pilotażowy Program Terapii Nadużywania Technologii Cyfrowych u Dzieci i Młodzieży wraz z Programem Wsparcia dla ich Bliskich i Rodzin finansowany przez NFZ,

adresowany jest do dzieci problemowo korzystających z urządzeń ekranowych, takich jak: komputer, tablet, smartfon, konsole do gier itp. Jego zakończenie przewidziane jest na połowę 2025 roku. Ponieważ szacuje się, że nadużywanie technologii cyfrowych dotyczy ok. 28% populacji, a nasilone objawy uzależnienia przejawia ok. 7% dzieci. Koniecznością stało się wdrożenie terapeutycznego programu wsparcia, dla uzależnionych i ich bliskich. Program podzielony został na krótko i długoterminowy etap hospitalizacji. W ramach terapii odbywają się też spotkania edukacyjne dla rodziców i bliskich. W pierwszych dwóch kwartałach tego roku, z programu skorzystało 103 małeletnich uczestników oraz 20 członków ich rodzin, głównie rodziców. W ramach programu udzielono 393 świadczeń z czego 40 uczestników zakwalifikowano do opieki krótkoterminowej, 27 do długoterminowej, a 20 brało nieregularny udział w terapii.

Już w pierwszej połowie roku zaobserwowaliśmy ożywienie działalności i duże zainteresowanie ofertą CPiLU. Możliwe, że ma to związek z coraz większą świadomością z korzyści, jakie niesie za sobą psychoterapia. Być może powodem są wysokie ceny usług psychoterapeutycznych, które dyktuje rynek komercyjny. Jednak nie bez znaczenia jest dobrze skonstruowany program terapeutyczny, który jest dopasowany do indywidualnej sytuacji każdego pacjenta. I chociaż znacząco ułatwia korzystanie z psychoterapii, do nadal jest rzadkością w programach ambulatoryjnych. W związku z tym przewidujemy, że w roku 2024 ilość pacjentów w ramach programu finansowanego z Gminy Sosnowiec CPiLU zamknie się w przedziale 800-1000, jest to też górny limit programu.

Realizacja zadania publicznego za okres 02.01.2024 – 30.06.2024 pn. „Program zwiększania dostępności dla osób uzależnionych oraz wsparcia dla rodzin osób uzależnionych.

Lp	Rodzaje świadczeń	Wartość punktowa jednego świadczenia	Ilość wykonanych świadczeń I kwartał	Ilość wykonanych świadczeń II kwartał	łącznie ilość wykonanych świadczeń	Procentowe wykonanie świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Kat. I	PORADY		835	717	1 552	79%
1.	Porady kwalifikacyjno-motywacyjne	120	353	133	486	
2.	Porady konsultacyjne	160	362	394	756	
3.	Porady kolejne	90	120	190	310	
Kat. II	SESJE GRUPOWE		78	58	136	53%
1.	Sesje wsparcia psychospołecznego	750	35	24	59	
2.	Sesje psychoedukacji prozdrowotnej	600	43	34	77	
3.	Sesje terapii pary/rodzinnej 60 minut	300	0	0	0	
Kat. III	SESJE WSPARCIA DZIENNEGO		63	61	124	50%
1.	Dzień pracy oddziału	1050	63	61	124	
Kat. IV	MERYTORYCZNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE JAKOŚCI I WSPÓŁPRACY		18	34	52	60%
1.	Superwizja zespołu terapeutycznego	240	0	10	10	
2.	Sesja koordynacji	115	5	14	19	
3.	Konsylium/zebranie kliniczne	350	13	10	23	
RAZEM					1 864	-

Dane pokazują, że w połowie roku wszystkie rodzaje świadczeń, których źródłem finansowania jest Gmina Sosnowiec, udzielane były planowo. Nadwyżka pojawiła się tylko w przypadku porad indywidualnych (porady).

Realizacja zadania publicznego za okres 02.01.2024 – 30.06.2024 pn. „Ja OK, Ty Ok. Profilaktyka zaburzeń osobowości adresowana do dzieci i młodzieży”

Lp	Rodzaje świadczeń	Wartość punktowa jednego świadczenia	Ilość wykonanych świadczeń I kwartał	Ilość wykonanych świadczeń II kwartał	łącznie ilość wykonanych świadczeń	Procentowe wykonanie świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Kat.I	PORADY		80	84	164	65%
1.	Porady kwalifikacyjno-motywacyjne	150	31	27	58	
2.	Psychospołeczne interwencje indywidualne	200	47	55	102	
3.	Porady kolejne	100	2	2	4	
Kat.II	SESJE GRUPOWE i ŚRODOWISKOWE		19	13	32	46%
1.	Sesje psychoterapii rodzinnej	300	15	9	24	
2.	Sesje wsparcia psychospołecznego	750	4	4	8	
3.	Sesja wsparcia środowiskowego	750	0	0	0	
Kat.III	Świadczenia wyskosp specjalistyczne		0	5	5	4%
1.	Konsultacja diagnostyczna	350	0	1	1	
2.	Sesja koordynacji	115	0	4	4	
3.	Konsultacje programu	320	0	0	0	
RAZEM					201	-

Dane za pierwsze półrocze pokazują, że zadania były realizowane planowo, a obniżona wartość w kat. "Świadczenia wyskosp specjalistyczne", związana była z koncepcją realizacji ich głównie w drugim półroczu, kiedy przewidywano zatrudnienie konsultanta programu.